

การวิเคราะห์งบการเงิน

1. การบริหารและการจัดการทางการเงินขององค์กร

การบริหารองค์กรประกอบด้วย กิจกรรมที่เป็นวัฏจักรในรอบระยะเวลาหนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องการลงทุนเพื่อซื้อ เครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบ การจ่ายเงินเดือนพนักงาน ค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ และการจัดหาบริการด้านอื่น ๆ เป้าหมายของทุกองค์กรก็คือการมีรายรับมากกว่ารายจ่ายที่ลงทุนไป การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้ก็ด้วยการบริหารค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ การผลิต การขายและการบริหาร

การจัดการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้องค์กรสามารถสร้างผลกำไรได้ โดยเงินลงทุนจะถูกเปลี่ยนไปอยู่ในรูปของสินค้าโดยการจัดซื้อและการผลิต และจะกลับมาอยู่ในรูปของเงินอีกเมื่อขายสินค้าได้ กิจกรรมทางการเงินจะถูกบันทึกตามขั้นตอนของการลงบัญชี กิจกรรมทางการเงินเป็นส่วนสำคัญของการบริหารองค์กรและต้องการการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2. การบริหารการเงิน

จุดมุ่งหมายสูงสุดของทุกองค์กรก็คือ “การอยู่รอดได้และมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง” ซึ่งองค์กรจะต้องทำ 2 สิ่งนี้คือ ทำกำไร และทำให้สินค้าขายได้ ทุกองค์กรจะต้องมีการพัฒนา และการจัดระบบการบริหารทางการเงินที่ดี

ทุกองค์กรควรมีการวางแผนกิจกรรมที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ และจะต้องสามารถควบคุมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือกล่าวได้ว่า การบริหารการเงินประกอบด้วย 2 ส่วนคือ การวางแผนการเงิน และการจัดการทางการเงิน

3. งบการเงิน

จุดมุ่งหมายของการจัดทำรายงานทางบัญชี คือ เพื่อนำเสนอผู้บริหารถึงกิจกรรมทางการเงินขององค์กรที่บันทึกไว้ในรอบระยะเวลาหนึ่ง รายงานทางบัญชีสามารถนำเสนอข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางการเงินขององค์กรในปัจจุบัน และในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต ซึ่งผู้ที่เกี่ยวกับประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กร ผู้ถือหุ้น และเจ้าหน้าที่

เอกสารที่บอกถึงกิจกรรมการบริหาร และสถานะทางการเงินขององค์กรนี้เรียกว่า “งบการเงิน” และส่วนหลักๆ ประกอบด้วย งบดุล และงบกำไรขาดทุน

● งบดุล

งบดุลจะบอกถึง ทรัพย์สิน หนี้สิน และเงินทุนที่องค์กรมีอยู่ทั้งหมด ซึ่งจะทำให้รู้สถานะทางการเงินขององค์กร ณ เวลานั้น

สินทรัพย์ จะถูกบันทึกทางด้าน “เดบิต” ของงบดุล และแบ่งเป็น สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์ค้างจ่าย หนี้สินและเงินทุนจะถูกบันทึกทางด้าน “เครดิต” และแบ่งเป็นหนี้สินหมุนเวียน หนี้สินระยะยาว และเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สินหมุนเวียน
	หนี้สินระยะยาว
สินทรัพย์ถาวร	เงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

ความหมายของผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

อ้างอิง	อัตราส่วน	ความหมายของอัตราส่วน	อัตราส่วนที่เหมาะสม	สาเหตุ
(1)	ดัชนียอดขาย	เป็นการพิจารณาการเติบโตของยอดขายในระยะเวลา 3 ปี โดยให้ปีแรกสุดเป็นปีฐาน คือ ให้มีค่าเท่ากับ 100	เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ	- ยอดขายเพิ่มขึ้น
(2)	อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น	เป็นการพิจารณาว่าสถานประกอบการได้ใช้สินทรัพย์ที่ลงทุนเพื่อกิจกรรมการประกอบการตามเป้าหมายดั้งเดิมไปเท่าใด หรือกิจกรรมจากเงินลงทุนสุทธิของการประกอบการ ได้สร้างผลกำไรขึ้นเพียงใด	อัตราส่วนสูง	- เงินทุนประกอบการต่ำ - กำไรประกอบการสูง
(3)	อัตราส่วนยอดขายต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น	เป็นการวัดความเร็วในการหมุนเวียนของทุนที่ใช้ในการประกอบการ หมายถึง วัดจำนวนรอบของยอดขายที่ทุน 1 หน่วย ก่อให้เกิดในแต่ละปี	อัตราส่วนสูง	- เงินทุนประกอบการต่ำ - ยอดขายสูง
(4)	อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย	เป็นอัตราส่วนสำคัญที่แสดงผลกำไรหรือประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานประกอบการ แสดงระดับช่วงผลกำไรของบริษัท	อัตราส่วนสูง	- ยอดขายต่ำเมื่อเทียบกับผลกำไร - ต้นทุนการผลิตต่ำ - ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่ำ
(5)	อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น	เป็นการวัดดูว่าทุนส่วนของผู้ถือหุ้นได้สร้างกำไรสุทธิขึ้นเท่าใด ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น ผู้บริหารมักเป็นเจ้าของกิจการเอง จึงต้องตัดสินใจเหมาะสมพร้อม กับอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวม และส่วนของผู้ถือหุ้น	อัตราส่วนสูง	- ทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำ - กำไรก่อนหักภาษี (กำไรสุทธิ) สูง - กำไรนอกการประกอบการสูง - ส่วนขาดทุนนอกการประกอบการต่ำ

อ้างอิง	อัตราส่วน	ความหมายของอัตราส่วน	อัตราส่วนที่เหมาะสม	สาเหตุ
(6)	อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อหนี้สินรวม และส่วนของเจ้าของ	เป็นการวัดกิจการได้สร้างกำไรสุทธิขึ้นเท่าใด เมื่อเทียบกับเงินทุนสุทธิที่ใช้ไป	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนของเจ้าของของต่ำ - หนี้สินรวมต่ำ - กำไรก่อนหักภาษี (กำไรสุทธิ) สูง - กำไรนอกการประกอบการสูง - ส่วนขาดทุนนอกการประกอบการต่ำ
(7)	อัตราส่วนของสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนส่วนของเจ้าของ	เป็นเกณฑ์วัดว่ากิจการได้ใช้ทุนส่วนของเจ้าของเป็นสินทรัพย์ถาวร เช่น อาคารหรือเครื่องจักร อุปกรณ์มากเท่าใด ค่านี้ไม่ควรเกิน 100%	อัตราส่วนต่ำ (ไม่ควรเกิน 100%)	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนของเจ้าของสูง - สินทรัพย์ถาวรต่ำ
(8)	อัตราส่วนของสินทรัพย์ถาวรต่อเงินทุนระยะยาว	เป็นการแสดงว่ากิจการได้ใช้ทุนระยะยาว (ทุนส่วนของเจ้าของกับเงินกู้ระยะยาวรวมกัน) ในการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากน้อยเพียงใด กล่าวคือระดับสภาพถาวรของทุนระยะยาวนั่นเอง	อัตราส่วนต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนของเจ้าของหรือเงินกู้ระยะยาวสูง - สินทรัพย์ถาวรน้อย
(9)	อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างหนี้สิน และเงินกู้ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) กับสินทรัพย์ที่ใช้คืนเงินกู้จำนวนนี้ ถ้าอัตราส่วนสูงแล้วจะมีขีดความสามารถในการชำระหนี้สูงและการบริหารธุรกิจมีความมั่นคง กล่าวคือแสดงระดับเครดิตของสถานประกอบการ	อัตราส่วนสูง (ไม่ควรต่ำกว่า 150%)	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินสภาพคล่องเมื่อปลายงวด (ตัวเงินจ่าย เงินซื้อเชื่อ เงินกู้ระยะสั้น) และอื่น ๆ มีจำนวนน้อย - สินทรัพย์สภาพคล่อง (เงินฝากปลายงวด ตัวเงินรับ ขายเชื่อ และอื่น ๆ) รวมถึงวัตถุดิบคงคลัง, งานระหว่างผลิต, และสินค้าสำเร็จรูป มีค่ามาก

อ้างอิง	อัตราส่วน	ความหมายของอัตราส่วน	อัตราส่วนที่เหมาะสม	สาเหตุ
(10)	อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว หรืออัตราส่วนสภาพคล่อง	อัตราส่วนสภาพคล่องเป็นตัววัดอัตราส่วนหนี้สินสภาพคล่องกับสินทรัพย์สภาพคล่องที่มีสภาพคล่องสูง คือ เงินสด เงินขายเชื่อและอื่น ๆ (ไม่รวมวัตถุดิบคงคลัง, งานระหว่างผลิต, และสินค้าสำเร็จรูป)	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินสภาพคล่องเมื่อปลายงวด (ตัวเงินจ่าย เงินซื้อเชื่อ เงินกู้ระยะสั้น) และอื่นๆ มีจำนวนน้อย - สินทรัพย์สภาพคล่อง (เงินฝากปลายงวด ตัวเงินรับ ขายเชื่อและอื่นๆ) มีค่ามาก
(11)	อัตราส่วนของเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้น	เป็นอัตราส่วนระหว่างเงินทุนที่สถานประกอบการกู้มากับเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - เงินทุนรวมต่ำ - ส่วนของผู้ถือหุ้นสูง เมื่อปลายงวด
(12)	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสุทธิต่อยอดขาย	แสดงระดับของภาระดอกเบี้ยจ่ายต่อยอดขาย ถ้าอัตราส่วนนี้สูงหรือต่ำแล้วจะมีผลกระทบต่อกำไรประกอบการ	อัตราส่วนต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ยอดขายสูง - ดอกเบี้ยจ่าย และส่วนลดต่ำ - ดอกเบี้ยรับสูง
(13)	อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียน	เป็นค่าแสดงระดับการใช้สินทรัพย์ถาวรในการก่อให้เกิดยอดขาย แสดงถึงประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ เครื่องจักรอุปกรณ์ให้ก่อรายได้	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สินทรัพย์ถาวรต่ำ - ยอดขายสูง
(14)	อัตราส่วนลูกหนี้หมุนเวียน	แสดงความเร็วในการหมุนเวียนของยอดขายใน 1 ปี ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแล้วจะหมายถึง การเก็บเงินยอดขายที่เร็ว หากต่ำแล้วแสดงว่าการเก็บเงินยอดขายที่ช้า ถ้าจำนวนเดือน 12 เดือน มาหารด้วยอัตราส่วนลูกหนี้หมุนเวียน จะได้ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยต่อปี โดยมีหน่วยเป็นเดือน	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - ยอดของเงินขายเชื่อ ตัวเงินรับ และความเป็นเจ้าหนี้ขายนั้นต่ำ - ยอดขายสูง

อ้างอิง	อัตราส่วน	ความหมายของอัตราส่วน	อัตราส่วนที่เหมาะสม	สาเหตุ
(15)	อัตราส่วนเจ้าหนี้หมุนเวียน	ใช้เพื่อพิจารณาสถานการณ์การจ่ายเงินของสถานประกอบการ ค่าสูงแสดงว่าสถานประกอบการมีเงื่อนไขการซื้อที่ดี เมื่อพิจารณาร่วมกับอัตราการหมุนเวียนของบัญชีรับแล้วจะรู้สภาพการใช้ทุนได้ดี ถ้านำจำนวนเดือน 12 เดือน มาหารด้วยอัตราส่วนลูกหนี้หมุนเวียน จะได้ระยะเวลาจ่ายหนี้เฉลี่ยต่อปี โดยมีหน่วยเป็นเดือน	ไม่อาจกล่าวได้ว่าอัตราใดเหมาะสม	ไม่อาจกล่าวได้ว่าอัตราใดเหมาะสม
(16)	อัตราส่วนของมูลค่ากระบวนการผลิตต่อมูลค่าของการผลิต	แสดงอัตราส่วนของมูลค่าการแปรรูป (มูลค่าการผลิต - (ค่าวัสดุทางตรง + ค่าขึ้นส่วน + ค่าว่าจ้าง + ค่าวัสดุประกอบ) ในมูลค่าการผลิต	อัตราส่วนของมูลค่ากระบวนการผลิตต่อมูลค่าของการผลิต	- มีมูลค่าเพิ่ม โดยการแปรรูปในกระบวนการผลิตที่เกิดขึ้นภายในบริษัทสูง
(17)	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายบุคลากรต่อมูลค่ากระบวนการผลิต	แสดงอัตราส่วนค่าใช้จ่ายบุคลากรในมูลค่าแปรรูป ใช้อ้างอิงเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของค่าจ้างแรงงานกับประสิทธิภาพการผลิต		
(18)	ประสิทธิภาพการลงทุนด้านเครื่องจักร	แสดงอัตราส่วนของสินทรัพย์เครื่องจักรอุปกรณ์ (ไม่รวมที่ดินและอาคาร) ในมูลค่าการแปรรูปและแสดงผลิตภาพ (Productivity) ของทุน	อัตราส่วนสูง	- เครื่องจักรอุปกรณ์ 1 หน่วย ก่อให้เกิดมูลค่าการแปรรูปได้สูง เป็นการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
(19)	อัตราส่วนการหมุนเวียนของวัตถุดิบ	เป็นอัตราส่วนแสดงความเหมาะสมของประสิทธิภาพการผลิตของสถานประกอบการ	อัตราส่วนสูง	- วัตถุดิบคงคลังปลายงวดลดลง - ประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น
(20)	อัตราส่วนการหมุนเวียนของงานระหว่างทำ	ค่าเฉลี่ยของงานระหว่างผลิตเมื่อสิ้นงวดก่อนกับเมื่อสิ้นงวดนี้ ทำให้ทราบระยะเวลาผลิตและระยะเวลาคงคลังของสินค้าได้ กล่าวคือ เป็นอัตราส่วนเบื้องต้นอย่างหนึ่งที่ตัดสินความเหมาะสมของความประหยัดในการใช้ทุนและประสิทธิภาพการขาย	อัตราส่วนสูง	- งานระหว่างทำต่ำ - ยอดขายสูงเมื่อสิ้นงวด

อ้างอิง	อัตราส่วน	ความหมายของอัตราส่วน	อัตราส่วนที่เหมาะสม	สาเหตุ
(21)	อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าสำเร็จรูป	ค่าเฉลี่ยของสินค้าสำเร็จรูปคงคลังเมื่อสิ้นงวดก่อนกับเมื่อสิ้นงวดนี้ ทำให้ทราบระยะเวลาผลิตและระยะเวลาคงคลังของสินค้าได้ กล่าวคือ เป็นอัตราส่วนเบื้องต้นอย่างหนึ่งที่ตัดสินความเหมาะสมของความประหยัดในการใช้ทุนและประสิทธิภาพการขาย	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สินค้าสำเร็จรูปคงคลังต่ำ - ยอดขายสูงเมื่อสิ้นงวด
(22)	อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย	อัตราส่วนนี้แสดงผลกำไรต่อยอดขาย ผลกำไรเป็นสิ่งที่สนใจขั้นสุดท้ายของการบริหารธุรกิจ เป็นอัตราส่วนเบื้องต้นอย่างหนึ่งที่ตัดสินผลกำไร	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - ยอดขายสูง - ต้นทุนการผลิตต่ำ
(23)	อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อยอดขาย	เป็นอัตราส่วนแสดงสภาพของกำไรสุทธิจากผลของกิจกรรมทางธุรกิจ อัตราส่วนนี้จะเปลี่ยนแปลงตามส่วนกำไรขาดทุนนอกการประกอบการ	อัตราส่วนสูง	<ul style="list-style-type: none"> - กำไรประกอบการสูง - กำไรนอกการประกอบการสูง
(24)	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อยอดขาย	เป็นอัตราส่วนที่แสดงว่ามีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการผลิตเท่าใดในยอดขายหนึ่งหน่วย ถ้าอัตราส่วนนั้นต่ำแล้ว ต้นทุนขายหรือประสิทธิภาพค่าใช้จ่ายจะสูง	อัตราส่วนต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการขายต่ำ - ค่าใช้จ่ายในการบริหารต่ำ - ยอดขายสูง